

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa

o kontrole zabezpečenia, priebehu a výsledkoch prijímacieho konania na gymnáziu v školskom roku 2017/2018 v SR

Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) vykonala tematickú inšpekciu s cieľom overiť dodržiavanie právnych predpisov pri prijímaní žiakov na gymnáziá (G) a zistiť stav zabezpečenia, priebehu a výsledkov prijímacích skúšok.

Základné údaje

Tematická inšpekcia sa uskutočnila na **34 G**, z ktorých bolo 8 cirkevných a 1 súkromné. Medzi kontrolovanými školami sa nachádzali 2 G s vyučovacím jazykom národností, 5 bilingválnych G, v ktorých ŠŠI kontrolovala prijímanie na vzdelávanie do tried s vyučovacím jazykom slovenským.

Na 4-ročnú formu vzdelávania sa prihlásilo **3 301** uchádzačov, na 8-ročnú formu **684**. Prijímacej skúške do tried 4-ročnej formy vzdelávania sa podrobilo **2 455** uchádzačov a do tried 8-ročnej formy **662**. Spolu do kontrolovaných G **prijali 2 127 žiakov**, z toho bez prijímacej skúšky 373, po vykonaní prijímacej skúšky na 4-ročnú formu vzdelávania 1 395 a na 8-ročnú formu 359 žiakov.

Tabuľka 1 Počet kontrolovaných gymnázií podľa krajov, zriaďovateľov a vyučovacieho jazyka

Kraj	Počet kontrolovaných škôl			z toho škôl s VJN	Spolu
	štátne	cirkevné	súkromné		
Bratislavský	1	-	-	-	1
Trnavský	2	-	-	-	2
Nitriansky	2	1	-	-	3
Trenčiansky	2	1	-	-	3
Banskobystrický	4	1	1	2	6*
Žilinský	2	1	-	-	3
Prešovský	9	1	-	-	10*
Košický	3	3	-	-	6*
Spolu	25	8	1	2	34

* z toho bilingválne: 1 v Banskobystrickom, 3 v Košickom a 1 v Prešovskom kraji

Tabuľka 2 Prehľad plánovaného počtu tried a žiakov a počtov uchádzačov, ktorí sa zúčastnili prijímacieho konania na gymnáziách podľa krajov SR

Kraj	Plánovaný počet				Počet uchádzačov				Prijatí		
	tried		žiakov		prihlásení do 1. roč.		vykonali prijímaciu skúšku		bez prijím. skúšky	s prijím. skúškou	
	4-roč.	8-roč.	4-roč.	8-roč.	4-roč.	8-roč.	písomnú			4-roč.	4-roč.
							4-roč.	8-roč.			
Bratislavský	2	1	56	26	66	107	60	105	3	56	25
Trnavský	2	2	6	34	116	58	91	55	12	49	34
Nitriansky	7	1	214	25	338	55	276	53	19	187	25
Trenčiansky	9	3	272	71	573	170	374	168	93	179	71
Banskobystrický	11	3	323	64	441	73	295	70	63	188	56
Žilinský	7	1	210	17	589	32	419	29	81	130	17
Prešovský	21	2	574	44	854	37	684	37	84	474	37
Košický	6	4	159	99	324	152	256	145	19	132	94
Spolu	65	17	1 869	380	3 301	684	2 455	662	373	1 395	359

Analýza zisteného stavu

Prijímanie na vzdelávanie na gymnázium

Pri prijímaní na vzdelávanie bolo zákonným predpokladom nadobudnutie nižšieho stredného alebo primárneho vzdelania. Všetci uchádzači tento predpoklad splnili, ich prihlášky podpísané riaditeľmi základnej školy (ZŠ) a kompletne vyplnené, boli doručené v stanovenom termíne.

Zriaďovatelia prijali návrhy počtov tried prvého ročníka pre nasledujúci školský rok predložené riaditeľmi v určenej lehote. Návrhy vopred prerokovali na zasadnutí pedagogických rád a vyjadrili sa k nim aj rady škôl, okrem 1 subjektu¹, v ktorom riaditeľ nepredložil návrh na rokovanie pedagogickej rady.

Orgány miestnej štátnej správy v školstve stanovili počty tried a počty žiakov, ktorých možno prijať do prvého ročníka 8-ročných G a riaditelia škôl ich akceptovali. Rovnako určovanie počtov žiakov 4-ročného vzdelávacieho programu prebehlo v súlade s právnymi predpismi. Všetky kontrolované G na prijímaciu skúšku pripravili testy z profilových predmetov určených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR vrátane vyučovacieho jazyka v školách s vyučovacím jazykom národností.

Zabezpečenie a organizácia prijímania na vzdelávanie

Jednotné kritériá na úspešné vykonanie prijímacej skúšky a ostatné podmienky prijatia na vzdelávanie prerokovali pedagogické rady škôl, pričom riaditelia 3 G² nepredložili na prerokovanie formu, rozsah a obsah prijímacej skúšky. Na 1 G³ nemali kritériá na prijatie kompletne, neobsahovali uvedenie podmienky prednostného prijatia uchádzača so zmenenou pracovnou schopnosťou pred uchádzačmi s rovnakým počtom bodov. Nemali ani určenú hranicu celkového minimálneho počtu bodov, pri ktorej bol žiak úspešný a počty bodov za jednotlivé predmety. V tejto škole nebol uplatnený jednotný prístup k všetkým uchádzačom – žiaci, ktorí mali počas vzdelávania v ZŠ hodnotenie správania iné ako veľmi dobré alebo uspokojivé, nemohli byť na štúdium prijatí. Kritériá prijímacej skúšky navyše umožňovali riaditeľovi školy posunúť hranicu počtu bodov podľa počtu zapísaných žiakov, pričom táto hranica uvedená nebola.

V kritériách školy deklarovali podmienky prijímacej skúšky pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ) a prijímaciu skúšku pre takýchto jednotlivcov náležitým spôsobom upravili.

Všetky G dodržali termín konania prijímacej skúšky, zriadili prijímaciu komisiu na posúdenie študijných predpokladov uchádzačov, prípravu prijímacej skúšky a spracovanie jej výsledkov.

Prijatie bez prijímacej skúšky

Podmienku prijatia uchádzača bez prijímacej skúšky školy zverejnili a dodržali v súlade s právnym predpisom. Pri zisku viac ako 90 % v Testovaní 9 v testoch zo slovenského jazyka a literatúry a z matematiky súčasne boli uchádzači prijatí, rozhodnutie o prijatí im bolo odoslané v termíne určenom školským zákonom. Bez prijímacej skúšky bolo prijatých 373 uchádzačov (11,3 % z plánovaného počtu).

Prijímacia skúška

Prijímacia skúška bola vo všetkých školách po organizačnej aj odbornej stránke pripravovaná a realizovaná kvalitne a zodpovedne. Uchádzači boli pozvaní v právnym

¹ Gymnázium duklianskych hrdinov, Komenského 16, Svidník

² Gymnázium duklianskych hrdinov, Komenského 16, Svidník; Gymnázium L. Stöckela, Jiráskova 12, Bardejov; Spojená škola, Štúrova 231/123, Spišská Stará Ves – organizačná zložka Gymnázium, SNP 3/5, Spišská Stará Ves

³ Cirkevné gymnázium sv. Jána Krstiteľa, M. R. Štefánika 9, Trebišov

predpisom stanovenom termíne a overovanie vedomostí prebiehalo korektne. Na 1 G⁴ sa o vzdelávanie na škole s iným vyučovacím jazykom ako bol vyučovací jazyk ZŠ uchádzal 1 žiak. Keďže v prihláške jeho zákonný zástupca neuviedol požiadavku vykonať prijímaciu skúšku z matematiky v slovenskom jazyku, overovanie vedomostí sa konalo vo vyučovacom jazyku G.

Prijímacia skúška prebiehala v súlade s kritériami stanovenými školami. Pri overovaní vedomostí uchádzačom pridelili k testovým hárkom kódy a dodržiavali čas vypracovania testov. Výsledková listina prijímacej skúšky bola zostavená podľa bodového hodnotenia testov.

Kontrola výsledkov prijímacieho konania

Kontrola výsledkov prijímacieho konania zistila korektnosť a objektivitu pridelenia bodov podľa príslušných kľúčov správnych odpovedí v testoch aj pridelenia bodov podľa prijatých kritérií prijímacieho konania. Na 2 G⁵ bol zaznamenaný nedostatok v zostavených zoznamoch prijatých/neprijatých uchádzačov, pretože neobsahovali informáciu, či uchádzač vykonal prijímaciu skúšku úspešne alebo neúspešne. Riaditeľ 1 z nich⁶ prijal väčší počet uchádzačov (61), než bol zriaďovateľom školy schválený počet (52), zároveň uchádzačom o vzdelávanie oznámil skorší termín zápisu, ako bol termín vydania rozhodnutí o prijatí, čo bolo v rozpore s právnym predpisom.

Iné zistenia

- Riaditeľka školy⁷ zaslala po prerokovaní v pedagogickej rade požiadavku na zriadenie 1 triedy 8-ročného štúdia s počtom 25 žiakov. Odbor školstva okresného úradu v sídle kraja jej žiadosti nevyhovel.
- Uchádzačom o prijatie (2)⁸, ktorí absolvovali ZŠ v zahraničí, nebolo možné prideliť body za prospech, vzhľadom na to, že napriek úradnému prekladu ich vysvedčení, nebolo hodnotenie a klasifikácia ich vzdelávacích výsledkov transformované do klasifikačnej stupnice platnej v Slovenskej republike.

Záver

Školy postupovali pri príprave, organizácii a realizácii prijímacieho konania poväčšine v súlade s právnymi predpismi. Do 4-ročného programu vzdelávania prijali spolu 1 395 a na 8-ročnú formu vzdelávania 359 žiakov. Žiakov s úspešnosťou aspoň 90 % v oboch predmetoch testovania súčasne, prijali bez prijímacej skúšky (373).

Nedostatky, v tomto školskom roku menej početné ako v minulom, sa vyskytli najmä v kritériách prijímania a ojedinele v prekročení počtu prijatých uchádzačov. V kritériách prijímania na vzdelávanie bola nedostatkom absencia z právnych predpisov vyplývajúcej podmienky prednostného prijatia žiaka so zmenenou pracovnou schopnosťou pred inými žiakmi s rovnakým bodovým ohodnotením, nezosúladenie kritérií s právnymi predpismi a nestanovenie hranice úspešnosti/neúspešnosti prijímacej skúšky. Ojedinelým bolo aj nepredloženie návrhu počtu tried prvého ročníka na prerokovanie pedagogickou radou.

⁴ Gymnázium Mihályja Tompu Reformovanej kresťanskej cirkvi s vyučovacím jazykom maďarským – Tompa Mihály Református Gimnázium, Daxnerova 42, Rimavská Sobota

⁵ Gymnázium duklianskych hrdinov, Komenského 16, Svidník; Gymnázium L. Stöckela, Jiráskova 12, Bardejov

⁶ Gymnázium duklianskych hrdinov, Komenského 16, Svidník

⁷ Gymnázium Janka Kráľa, Ul. SNP 3, Zlaté Moravce

⁸ Súkromné gymnázium, P. Križku 390/4, Kremnica

Odporúčania a podnety

Riaditeľom gymnázií

- stanovovať kritériá prijímania na vzdelávanie kompletne – určovať hranicu úspešnosti/neúspešnosti prijímacej skúšky
- usmerniť zákonných zástupcov uchádzača, ktorý absolvoval základné vzdelanie v zahraničí, aby požiadali Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelávaní Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu o prevod hodnotenia do slovenskej klasifikačnej stupnice.